

Styret i Protector Forsikring ASA
Postboks 1351 Vika
0113 OSLO

VÅR REFERANSE
18/11333

DERES REFERANSE

DATO
02.06.2020

TILSYNSRAPPORT

Innledning

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i Protector Forsikring ASA (Protector) 30. januar 2019. Tema for det stedlige tilsynet var foretakets styring og kontroll med utenlandsvirksomheten, fortrinnsvis ved filialene.

Foretaket driver ikke ubetydelig forsikringsvirksomhet gjennom filialer i Danmark, Sverige, Finland og Storbritannia. I tillegg har Protector meldt om grensekryssende virksomhet i en rekke land, sist i Ungarn og Luxembourg. Generelt er virksomhet i utlandet egnet til å øke et foretaks risiko grunnet bl.a. andre vilkår for virksomheten enn i Norge både av rettslig, forretningsmessig og kulturell art (andre typer produkter og produktregelverk, salgsprosesser, språk, leder- og medarbeiderkultur, mv.), og vil normalt forutsette et mer omfattende og ressurskrevende system for styring og kontroll med risikoer i alle ledd. Viktigheten av et slikt system understrekes i skrivende stund av den pågående koronaepidemien, som Protector ifølge rapporter sendt til Finanstilsynet er eksponert for gjennom bl.a. forsikringsdekninger til kundene i foretakets filialer i Sverige, Danmark, UK og Finland.

1. RISIKONIVÅ OG KAPITALISERING

Foretakets risikoappetitt, risikonivå og kapitalisering

Finanstilsynet viste i foreløpig tilsynsrapport til at foretakets mål er å opprettholde en langsiktig solvenskapitaldekning over 150 prosent

Finanstilsynet ba i foreløpig tilsynsrapport styret redegjøre for endringer i foretakets risikoappetitt og hvordan disse tar høyde for veksten i utenlandsvirksomheten.

Finanstilsynet bemerket i den foreløpige tilsynsrapporten at foretakets styre i beskrivelsen av sin risikoappetitt ikke hadde innført noen risikorammer per bransje og/eller geografisk område, til tross for at noen bransjer i noen geografiske områder dominerer foretakets risikobilde.

Styret redegjør i sitt tilsvarende for endringer i risikoappetitten ved etablering av risikointervaller istedenfor punkttestimater og endringer i grenser for enkeltrisikoeer. Styret opplyser at solvenskapitaldekningen fortsatt er det overordnede målet i risikostyringen.

Det fremkommer av styrets tilsvarende at foretakets risikoappetitt vil bli konkretisert i en oppdatert policy, og at foretaket vil implementere regelmessig rapportering av forsikringsrisiko fordelt per land og/eller produkt.

Finanstilsynet tar styrets kommentarer til etterretning. Finanstilsynet legger til grunn at styrets risikoappetitt konkretisert i en oppdatert risikostyringspolicy fremover vil inneholde risikorammer per bransje og/eller geografisk område.

Reserveringsmetoder og datakvalitetskontroll for avsetninger for langhalet forretning

Finanstilsynet viste i den foreløpige tilsynsrapporten til at det over lang tid hadde vært bekymringer knyttet til reservering for arbeidsskadeforsikring i Danmark. [REDACTED]

[REDACTED] Finanstilsynet ba om styrets redegjørelse for tiltak knyttet til reserveringsmetoder og datakvalitetskontroll for avsetninger for langhalet forretning i utenlandsvirksomheten. Finanstilsynet ba videre om styrets vurdering av påliteligheten til de forsikringstekniske avsetningene knyttet til arbeidsskadeforsikring tegnet i Danmark og en oversikt over avvik mellom prognoser og resultater de tre siste årene.

Styret gir i svaret uttrykk for at det vurderer påliteligheten til de forsikringstekniske avsetningene knyttet til arbeidsskadeforsikring tegnet i Danmark å være tilfredsstillende, og at skadeprosentprognosene for dansk arbeidsskadeforsikring ble oppjustert etter et avviklingstap i 2016. Styret viser videre til at det i kjølvannet av avviklingstapet i 2016 ble gjennomført vesentlige premietiltak og at foretakets aktuar har validert metodikken som ligger til grunn for lønnsomhetsvurderingen som benyttes i fornyelse / nytegning av underwritingmiljøet i Danmark.

Ifølge styrets oversikt over avvik mellom foretakets prognoser og de faktiske resultatene har det ikke vært avviklingsresultater utenom forventede rammer for arbeidsskadeforsikring i Danmark i 2017 og 2018. Styret viser i denne sammenheng til at det i arbeidet med å forstå avviklingsmønstrene for dette produktet ble benyttet to uavhengige danske eksterne aktuarkonsulenter.

Styret viser i sitt svar til at det ansettes lokale ressurser med produktkompetanse knyttet til de langhaledede produktene i alle land, og at foretakets ansvarlige aktuar er i tett dialog med disse produktspecialistene, slik at nødvendige tilpasninger til aktuelle forhold blir hensyntatt i reservemetodikken. I tillegg benyttes eksterne aktuarkompetanse fra de største revisjonsselskapene og lokale uavhengige aktuarkonsulenter i estimeringen av et forventet avviklingsmønster for langhalet forretning.

Avviklingsresultater i langhalet forretning vies ifølge styrets svar størst oppmerksomhet i aktuars kvartalsvise gjennomganger både med forretningslederne og annet lokalt nøkkelpersonell, administrerende direktør og styret. Styret skriver videre at datakvalitet følges opp tett gjennom minst kvartalsvise møter mellom aktuar, skadeoppgjør og underwritere, der bevegelser i skader og premie blir gjennomgått. Styret viser ellers til at datakvalitet er høyt på prioriteringslisten til foretakets rapporteringsavdeling og IT-utviklere, og det blir stadig gjennomført kvalitetsfremmende tiltak.

Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning. Finanstilsynet merker seg styrets opplysninger om at datakvalitet er høyt på prioriteringslisten til foretakets rapporteringsavdeling og IT-utviklere. Det legges til grunn at styret påser at arbeidet blir gitt prioritet og får nødvendige ressurser. Finanstilsynet ber videre om å få bekreftet om foretaket er i mål med å ansette lokale ressurser med produktkompetanse knyttet til de langhalede produktene i alle land.

Finanstilsynet registrerer også at det av mottatt uttalelse fra foretakets leder for aktuarfunksjonen kommer frem at bruttoerstatningsavsetningene for dansk arbeidsskedeforsikring synes å gi dekning for estimert bruttoerstatningsansvar. Finanstilsynet legger til grunn at både foretakets aktuarfunksjon og styret jevnlig tar stilling til påliteligheten til de forsikringstekniske avsetningene knyttet til foretakets produkter med en langhalet del, jf. også en uttalelse fra den europeiske forsikringstilsynsmyndigheten, EIOPA (EIOPA-BoS-18/527)¹.

Operasjonell risiko

Finanstilsynet fikk under det stedlige tilsynet opplyst at Storbritannias utmeldelse fra EU (Brexit) - uansett hvilken form den kommer i - trolig ikke ville få vesentlige konsekvenser for Protector. Finanstilsynet registrerer av styrets svar på foreløpig tilsynsrapport at styrets oppfatning fremdeles er at Brexit ikke vil få vesentlige konsekvenser for Protectors forretningsplaner, utover noe økt lokal rapporteringskrav til de britiske myndighetene.

Finanstilsynet registrerte i forbindelse med det stedlige tilsynet at foretakets internrevisjon i 1. kvartal 2019 skulle gjennomføre en nærmere evaluering av etterlevelse av antihvitvaskingsrutiner i Protectors virksomhet i Norge og ved foretakets filialer i Stockholm og København. Finanstilsynet ba i den foreløpige tilsynsrapporten om styrets redegjørelse for status for denne evalueringen og styrets vurdering av denne basert på en eventuell tilknyttet internrevisjonsrapport.

Styret opplyser i sitt tilsvaret om at internrevisjonen i sin rapport av antihvitvaskingsprosjektet ferdigstilt i andre kvartal 2019 anser foretakets antihvitvaskingsrutiner som tilfredsstillende og beskrivende for de kontroller som er implementert for å identifisere risiko gitt av selskapets risikoanalyse. Styret skriver videre at kvaliteten på utformingen av rutinene anses som tilfredsstillende med de gjeldende regler i Norge, Sverige og Danmark, men at disse rutinene også har et forbedringspotensial i henhold til presiseringene i Finanstilsynets rundskriv 8/2019.

Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning, og legger til grunn at foretaket fortløpende vurderer foretakets forretningsmessige og operasjonelle risiko knyttet til Brexit. Finanstilsynet legger videre til grunn at foretakets antihvitvaskingsrutiner videreutvikles i tråd med Finanstilsynets rundskriv 8/2019.

¹ Opinion on non-life cross border insurance business of a longterm nature and its supervision:
<https://www.eiopa.europa.eu/content/non-life-cross-border-insurance-business-long-term-nature-and-its-supervision>

2. FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL

2.1. Overordnet styring og kontroll

2.1.1 Strategi og overordnede retningslinjer

Forretningsstrategi for utenlandsvirksomhet

Finanstilsynet registrerte under det stedlige tilsynet at foretaket ikke opererte med egne strategidokumenter for utenlandske filialer og kun oppga noen overordnede mål for utenlandsvirksomhet i sin forretningsstrategi ("Business Strategy"). "Business Strategy" er et dokument som foretaket også bruker offentlig, blant annet i investorpresentasjoner. Dokumentet omtaler ikke strategi for enkeltprodukter i enkelte land.

Finanstilsynet viste videre til i den foreløpige tilsynsrapporten at noen av Protector's viktige strategiske valg, som for eksempel etablering av flere utenlandske filialer, ikke drøftes i "Business Strategy". Finanstilsynet ba i denne sammenheng om at styret vurderte behovet for ytterligere å operasjonalisere forretningsstrategien i et internt strategidokument som Protector's strategiske valg, virksomhetsplaner og budsjetter knyttet til foretakets utenlandssatsing kunne forankres i. Finanstilsynet viste særskilt til at det i foretakets forretningsstrategi ikke gis noen kriterier som skal være oppfylt før en eventuell nyetablering i utlandet iverksettes.

Finanstilsynet ba styret i den foreløpige tilsynsrapporten om en nærmere redegjørelse for foretakets strategi for arbeidsskedeforsikring i Danmark, også sett hen til redegjørelsen knyttet til avsetninger for langhalede produkter omtalt tidligere i rapporten.

Det følger av styrets svar at styret mener det ikke er behov for å presisere strategi for utenlandsvirksomheten i et internt strategidokument. Styret ønsker å fortsette sin nåværende praksis hvor foretakets strategiske valg inklusive virksomhetens planer, budsjetter samt ressurser og kapasitet vurderes fra sak til sak i form av prosjekter med definerte beslutningskriterier. Styret viser videre til at det før en eventuell inntreden i et nytt land gjennomføres omfattende undersøkelser, ofte med hjelp fra eksterne konsulenter, hvor en rekke forhold gjennomgås og vurderes. Samme prosess blir ifølge styrets svar fulgt i alle land og er beskrevet i selskapets håndbok for overordnede retningslinjer og rutinebeskrivelser; Simployer. Styret tar til etterretning at dimensjoneringen av systemet for risikostyring og kontroll bør dokumenteres bedre i denne sammenheng.

Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning. Finanstilsynet stiller likevel spørsmål ved om utenlandsvirksomheten er tilstrekkelig dekket i overordnet strategi. I fravær av en slik overordnet strategi, legger Finanstilsynet til grunn at styrets strategiske føringer for utenlandsvirksomhet blir protokollført eller på andre måter dokumentert, samt at disse kommuniseres godt internt i foretaket. Finanstilsynet forventer at styret foretar vurderinger av utenlandsaktiviteten som et minimum i tråd med forventningene som fremkommer av EIOPAs uttalelse om grensekryssende aktiviteter.

Retningslinjer for risikostyring

Finanstilsynet påpekte i den foreløpige tilsynsrapporten at styrevedtatt "Policy og prinsipper for risikostyring" ikke tok hensyn til Protector's vekst internasjonalt og ikke drøftet hvordan denne påvirker foretakets risikobilde, organisering av risikostyring og kontrollmekanismer. Det ovennevnte risikostyringsdokumentet burde etter Finanstilsynets syn bl.a. inneha en nærmere omtale av forsikringsrisiko i utenlandsvirksomhet samt intern og ekstern kompetanse foretaket kan trekke på i de ulike filialene.

Finanstilsynet viste videre i den foreløpige tilsynsrapporten til at risikostyringsdokumentet også burde beskrive de sentrale risikoeierne, herunder styrets ansvar på området og hvilke oppgaver som eventuelt tillegges styrets risikoutvalg. Finanstilsynet pekte i denne sammenheng på at styret jevnlig (på overordnet nivå) bør ta stilling til og utfordre foretakets sentrale forutsetninger for beregning av tekniske avsetninger og usikkerheten knyttet til beregningen.

Styret viser i sitt svar til at "Policy og prinsipper for risikostyring" er selskapets overordnede styringsdokument som definerer generelle prinsipper for hele foretaket, mens særskilte områder og filialer dekkes ved behov gjennom andre dokumenter som rutinebeskrivelser per forretningsområde eller funksjon, eller gjennom faste møter mellom forretningsledere og andrelinjefunksjoner. Styret vil likevel komme Finanstilsynets påpekninger i møte og sørge for at eventuelle særskilte problemstillinger knyttet til den enkelte filials risiko og omfang inntas i risikostyringspolicy og øvrige relevante policydokumenter.

Når det gjelder beskrivelsen av de sentrale risikoeierne viser styret til instruks for styret og de aktuelle utvalgene. Styret opplyser videre om at forsikringstekniske resultater gjennomgås av aktuar og drøftes med styret hvert kvartal med fokus på langhalet forretning.

Finanstilsynet tar til etterretning at foretakets interne risikostyringsrammeverk vil tilpasses særskilte risikoer i foretakets forskjellige filialer. Finanstilsynet legger videre til grunn at foretakets styreinstruks og instruks til styrets risikoutvalg presiseres slik at styret har ansvar for metodikk og modeller for de forsikringstekniske beregningene, samt at disse blir et fast tema i styrets risikoutvalg. Finanstilsynet viser i den sammenheng til at styret bør ta stilling til sentrale nye eller endrede forutsetninger for beregningen av de forsikringstekniske avsetninger før de gjennomføres og før de er omtalt i resultatrapporter fra aktuarfunksjonen.

2.1.2 Organisering og ansvarsforhold

Administrasjonens ressurser og kapasitet i lys av den geografiske utvidelsen av virksomheten

Finanstilsynet ba i den foreløpige tilsynsrapporten om styrets vurdering av ledelseskapasitet og ledelsesressurser i foretakets virksomhet i Norge og i utlandet. Finanstilsynet viste i denne sammenheng til at håndteringen av brannen i Grenfell Tower i London synes å ha lagt stort beslag på ledelseskapasiteten i Norge. Finanstilsynet påpekte videre at også foretakets danske og finske filialer til en større grad ble styrt av ledelsen for den svenske virksomheten.

Finanstilsynet viste i den foreløpige tilsynsrapporten videre til at foretakets compliancefunksjon hadde vært utvidet med flere compliance-ansvarlige i både Norge og i utenlandsvirksomheten. Finanstilsynet anbefalte styret å vurdere en lignende organisering også for foretakets

risikostyringsfunksjon, slik at funksjonen kunne styrkes med risikostyringsansvarlige i filialene som lederen for foretakets risikostyringsfunksjon (CRO) kunne støtte seg på i sitt arbeid.

Det fremgår av styrets svarbrev at foretaket er i kontinuerlig prosess med å utvikle og/eller rekruttere nøkkelpersonell og at styret vurderer foretakets ledelseskapasitet som tilfredsstillende. Styret viser til at foretaket har fått utvidet ledelsesressurser med ny finansdirektør (CFO) og ny country manager i Storbritannia, samtidig som både tidligere CFO og tidligere direktør for BSF er frigjort for nye ledelsesoppgaver. Styret skriver videre i sitt svar at det er enig i Finanstilsynets anbefaling om en utvidelse av risikostyringsfunksjonen og viser til at det allerede er besluttet å utpeke dedikerte risikostyringsansvarlige i filialene og innføre risikoforum på lik linje med complianceforum i løpet av 2019.

Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning. Finanstilsynet registrerer også at foretaket i løpet av 2019 og så langt i 2020 har hatt flere endringer i sin organisasjon og ledelse, bl.a. i lys av en svak resultatutvikling i Norge og Finland. Finanstilsynet legger til grunn at ressurser i foretakets ledelse og uavhengige kontrollfunksjoner fremover vil styrkes og blir tilført den nødvendige landspesifikke kompetansen, særlig i Danmark og Finland.

Kontrollfunksjoner i andrelinjen

Forsikringsforetak skal etter finansforetaksloven ha uavhengige kontrollfunksjoner med ansvar for internrevisjon, risikostyring, etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift (compliance) og uavhengige kontrollfunksjoner med ansvar for aktuarfaglige oppgaver (aktuarfunksjon). Av Solvens II-regelverket følger det også at foretaket skal innlemme kontrollfunksjonene og de tilknyttede rapporteringslinjene i organisasjonsstrukturen på en slik måte at den enkelte funksjon ikke er utsatt for innflytelse som kan påvirke dens evne til å utføre oppgavene på en objektiv, rimelig og uavhengig måte.

Finanstilsynet viste i den foreløpige rapporten til at risikostyrings-, compliance- og aktuarfunksjon i foretaket på tidspunktet for det stedlige tilsynet var organisatorisk underlagt og rapporterte til foretakets CFO. Finanstilsynet påpekte i denne sammenheng at styret i sitt tilsvarende på endelig rapport etter forrige stedlige tilsyn datert 15. september 2016, hadde skrevet at det i forbindelse med sin årlige gjennomgang av stillingsinstruksene for aktuar-, risiko- og compliancefunksjonene ville vurdere om organiseringen ivaretar tilstrekkelig uavhengighet mellom kontrollfunksjonene og de operative funksjoner og ville "konkret vurdere om lederne for kontrollfunksjonene skal være direkte underlagt daglig leder." Finanstilsynet konstaterte at en slik vurdering ikke hadde blitt gjort av styret.

Finanstilsynet registrerer at styret i sitt svar opplyser om at det ville gjøre en vurdering av andrelinjefunksjonenes organisering i løpet av fjerde kvartal 2019. Finanstilsynet legger til grunn at styret, uansett den valgte organiseringen av kontrollfunksjonene, sikrer at disse er tilstrekkelig uavhengige fra utøvende funksjoner, herunder at mulige interessekonflikter mellom oppgaver og funksjoner i første og andre linje er kartlagt og evaluert.

Nærmere om aktuarfunksjonen

Det ble under det stedlige tilsynet konstatert manglende bidrag fra aktuarfunksjonen i foretakets ORSA-prosess. Finanstilsynet konstaterte også at foretaket frem til 2019 hadde hatt som praksis at leder av aktuarfunksjonen ikke selv la frem aktuarfunksjonens rapport for styret, men kun var

tilgjengelig for eventuelle spørsmål når rapporten ble behandlet. Finanstilsynet registrerte videre at foretakets aktuarfunksjon ikke i tilstrekkelig grad hadde blitt involvert i drøfting av foretakets gjenforsikringsordninger, og bl.a. ikke hadde vært konsultert forut for inngåelsen av foretakets nye reassuranseprogram i 2018.

Det ble videre påpekt i den foreløpige tilsynsrapporten at foretaket i interne policyer ikke i tilstrekkelig grad omtalte forholdet mellom reassuranseansvarlig, utførende aktuar og aktuarfunksjonen. Finanstilsynet viste også til at de nevnte policydokumentene ikke hadde tatt tilstrekkelig hensyn til at aktuarfunksjonen er utkontraktert, og til de ekstra utfordringene dette innebærer.

Finanstilsynet ba om at styret ved neste gjennomgang av policydokumenter drøfter aktuarfunksjonens rolle og oppdaterer foretakets "Policy for aktuarfunksjon" (og "Policy og prinsipper for risikostyring") for bl.a. å sørge for aktuarfunksjonens uavhengighet fra og samarbeid med andre funksjoner i foretaket, herunder direkte tilgang til relevante miljøer og prosesser i utenlandsvirksomheten, deltagelse i ORSA-prosessen og klare rapporteringslinjer til styret. Finanstilsynet ba videre styret om en redegjørelse for eventuelle planer om å etablere aktuarfunksjonen internt i foretaket i inneværende strategiperiode.

Det fremgår av styrets svar at styret tar kommentarene fra Finanstilsynet til etterretning. Styret skriver at aktuarfunksjonen fremover vil involveres i drøfting av foretakets gjenforsikringsordninger, og spesielt bidra til foretakets beslutningsgrunnlag i forbindelse med vurdering av vesentlige strukturelle endringer av reassuranseprogrammet. Foretakets "Policy og prinsipper for risikostyring" og "Policy for aktuarfunksjon" vil ifølge styrets svar revideres, slik at forholdet mellom reassuranseansvarlig, utførende aktuar og aktuarfunksjonen blir tilstrekkelig tydeliggjort. Leder av aktuarfunksjonen vil fremover presentere sin årlige rapport for styret.

Leverandøren av aktuarfunksjonen er ifølge styrets redegjørelse endret med effekt fra og med andre kvartal 2019, og aktuarfunksjonen har påbegynt samarbeidet med risikostyrings- og andre funksjoner i virksomheten og har direkte tilgang til relevante miljøer og prosesser i utenlandsvirksomheten. Aktuarfunksjonen har vært involvert i pågående ORSA-prosesser, og har gjort en vurdering av kvaliteten på beregningen av tekniske avsetninger.

Styret opplyser i sitt svarbrev at det etter en nærmere vurdering ble besluttet å videreføre en utkontraktering av aktuarfunksjonen, og i stedet prioritere å utvide aktuarressurser i første linje gjennom ansettelse av ytterligere en aktuar med oppstart i august 2019.

Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning.

2.1.3 Måling av risiko

Foretakets ORSA-rapport for 2018

Finanstilsynet ga i den foreløpige tilsynsrapporten sin tilbakemelding på foretakets ORSA for 2018. Finanstilsynet påpekte at foretakets periodisering i ORSA-rapporten for 2018 ikke var hensiktsmessig og etter Finanstilsynets syn lite egnet for foretakets risikostyring og styrets strategiarbeid. Finanstilsynet hadde også mer konkrete bemerkninger til rapporten.

Styret skriver i sitt tilsvarende at foretaket tar Finanstilsynets tilbakemelding til etterretning og fremover vil legge opp til en ORSA-prosess hvor rapporten ferdigstilles og sluttbehandles i forbindelse med styrets årlige strategimøte. Styret har også kommentert andre punkter som ble tatt opp i foreløpig rapport knyttet til foretakets ORSA.

Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning.

2.1.4 Overvåking og rapportering

Rapportering av oppfølging av internrevisjonsrapporter

Finanstilsynet påpekte i den foreløpige tilsynsrapporten at det på enkelte punkter i rapportene fra foretakets internrevisjon ble satt opp planlagte forbedringstiltak med en frist for gjennomføring, men at det ikke fantes noen fast rapportering til styret om den faktiske gjennomføringen av de planlagte tiltakene. Finanstilsynet viste til at styret jevnlig burde oppdateres om status på forbedringstiltakene som er knyttet til funn i internrevisjonsrapporter. Etter Finanstilsynets syn, burde ledelsens oppfølging av internrevisjonens tidligere anbefalinger som et minimum kommenteres i årsrapporten fra internrevisjonen til foretakets styre.

Det framgår av styrets svar at internrevisjonens rapportering av oppfølging av tidligere anbefalinger har vært varierende. Styret skriver at det vil påse at ledelsens oppfølging av internrevisjonens tidligere anbefalinger rapporteres til styret systematisk i forbindelse med avleggelse av den årlige internrevisjonsrapporten.

Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning. Finanstilsynet registrerer i den tilsendte årsrapporten for 2019 fra internrevisjonen at internrevisor i 2019 ikke har fulgt opp sine observasjoner i 2018 knyttet til mangelfull etterlevelse av kravene knyttet til gjennomføring av aktuarfunksjonen. Finanstilsynet legger til grunn at en slik oppfølging vil bli gjort i 2020.

2.2. Styring og kontroll av forsikringsrisiko

Foretakets ressurser og kompetanse

Finanstilsynet viste i den foreløpige tilsynsrapporten til at det bl.a. i en rapport fra internrevisjonen i 2018 ble påpekt at foretakets interne ressurser på aktuarområdet var for knappe tatt i betraktning foretakets størrelse og kompleksitet. Finanstilsynet viste videre til at foretakets kompetanse innenfor reassurans ble vurdert som "svært god, men noe sårbar ift. kapasitet" i ORSA-rapporten for 2018. Finanstilsynet mente også at god kontroll med forsikringsrisiko i første linje var avhengig av god kontroll med underwriters og skadebehandlerens kompetanse og ressurser. Særlig ville dette gjelde der underwriter- og skadeoppgjørsmiljøer er nyetablerte, slik tilfellet er i foretakets filialer i Storbritannia og Finland. Finanstilsynet ba om styrets redegjørelse for tiltakene som foretaket planla eller allerede hadde iverksatt med hensyn til å øke foretakets aktuarkompetanse og ressurser i gjenforsikring, underwriting og skadeoppgjør.

Styret viser i sitt svar til at foretaket har økt interne aktuarressurser med en ny aktuar som startet i august 2019 og at en ytterligere styrking av kapasiteten innenfor aktuarområdet vil bli vurdert i 2020.

Styret opplyser videre at sårbarheten innenfor gjenforsikringsområdet reduseres gjennom involvering av flere interne ressurser og deres kompetanseutvikling. Styret viser til at foretaket har doblet kapasiteten innen gjenforsikring og skjerpet interne rutiner for styring og kontroll.

Det fremgår også av styrets svar at kompetansen til underwriteere og skadebehandlere i foretakets filial i Storbritannia sikres ved ansettelse av personer med erfaring fra forsikringsforetak i Storbritannia. I Finland har foretaket ansatt erfarne skadebehandlere, mens analytisk kompetanse i underwriting sikres av ressurser i den svenske filialen.

Finanstilsynet stiller fortsatt spørsmål ved om foretakets ressurser på de ovennevnte områder, både i Norge og i de utenlandske filialene er tilstrekkelige. Finanstilsynet minner om styrets plikter etter finansforetaksloven § 8-6 første ledd om å sørge for en forsvarlig organisering av virksomheten.

Validering av beregningen av de forsikringstekniske avsetningene

Etter Solvens II-regelverket har aktuarfunksjonen ansvar for å gjennomføre en uavhengig validering av de forsikringstekniske avsetningene. Finanstilsynet viste i den foreløpige rapporten til at valideringen bl.a. skal omfatte en vurdering av om data som benyttes i beregningene er hensiktsmessige, hvorvidt forutsetningene er tilstrekkelige og realistiske, hvorvidt de forsikringstekniske og statistiske metodene er tilstrekkelige, anvendelige og relevante og om nivået på de forsikringstekniske avsetningene er tilstrekkelig. Valideringen skal være separat for ensartede risikogrupper og for beste estimat og risikomargin. Dokumentasjon og grunnlag for valideringen bør gjenspeiles i aktuarfunksjonens rapport.

Finanstilsynet stilte i den foreløpige tilsynsrapporten spørsmål ved om foretakets aktuarfunksjon hadde fått tilført tilstrekkelige ressurser til å gjennomføre en grundig nok validering av foretakets beregning av de forsikringstekniske avsetningene. Finanstilsynets forståelse, som også ble underbygget av observasjoner i en internrevisjonsrapport ferdigstilt i 2018, var at aktuarfunksjonens rapport på tidspunktet for det stedlige tilsynet utgjorde aktuarfunksjonens eneste dokumentasjon på valideringen. Finanstilsynet viste videre til at selve valideringsprosessen ikke var dokumentert og at grunnlaget for valideringsresultatet ikke kom tilstrekkelig frem i aktuarrapporten for 2017. Finanstilsynet ba styret sørge for at foretaket etablerer klare rutiner for systematisk validering og dokumentasjon av denne.

Styret er i sitt svar enig med Finanstilsynet i at valideringsprosessen ikke har vært godt nok dokumentert. Det skal ifølge styret etableres klare rutiner for validering og dokumentasjon av denne og samtidig legges til rette for at aktuarfunksjonen får nok tid og ressurser til å gjennomføre en tilstrekkelig validering. Styret viser i den sammenheng til at leverandøren av aktuarfunksjonen ble skiftet i 2. kvartal 2019.

Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning. Finanstilsynet legger videre til grunn at styret påser at aktuarfunksjonen har nødvendig kompetanse for gjennomføring av en tilstrekkelig validering av foretakets beregning av de forsikringstekniske avsetninger for produkter i de ulike landene.

2.3. Styring og kontroll av operasjonell risiko

Compliancerisiko

Finanstilsynet viste i den foreløpige tilsynsrapporten til at foretaket i det styrevedtatte dokumentet "Policy for compliance" burde inntatt en klarere beskrivelse av compliancefunksjonens organisering og ansvarsområder, herunder en presisering av ansvarsfordeling mellom risikostyrings- og compliancefunksjonen, særlig når det gjelder måling og styring av operasjonell risiko hvor også compliancerisiko inngår. Finanstilsynet påpekte videre at det for 2018 ikke var blitt utarbeidet en endelig detaljert årsplan for foretakets compliancefunksjon. Finanstilsynet viste til at det var foretakets administrerende direktør og ikke styret som hadde fått i oppgave å godkjenne den endelige planen.

Finanstilsynet registrerte for øvrig at compliancefunksjonen i 2018 hadde gjort stikkprøver og testing knyttet til etterlevelse av personopplysningsloven, men ikke hadde gjennomført noen spesifikke kontrollaktiviteter på andre områder. Finanstilsynet pekte særskilt på skadeoppgjør som ett område hvor kontroll av etterlevelse av foretakets rutiner etter Finanstilsynets mening burde styrkes.

Det følger av styrets svar at styret vil sørge for at dokumentet "Policy for compliance" oppdateres i tråd med Finanstilsynets merknader. Styret tar til etterretning at "Compliance working document" for 2018 ikke ble benevnt som årsplan og formelt godkjent av styret. Styret opplyser ellers at det har blitt oppdatert på compliance status gjennom året, og at fremdrift i compliance arbeidet ukentlig har blitt gjennomgått i complianceforum og regelmessig muntlig rapportert til administrerende direktør.

Styret viser videre til at foretaket har brukt store ressurser på å gjennomgå, revidere og implementere standardiserte prosesser innenfor skadeoppgjør i 2017-2018, og at etterlevelse av de reviderte retningslinjene ville være i fokus i 2019, både når det gjelder compliancefunksjonens arbeid og internrevisjonens plan.

Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning. Finanstilsynet registrerer videre av tilsendt årsrapport for 2019 fra internrevisjonen at internrevisor har kvalitetssikret foretakets plan for complianceområdet i 2020 og konkluderer med at denne er i tråd med utfyllende regler til Solvens II -direktivet og Finanstilsynets tilbakemeldinger fra stedlig tilsyn.

Finanstilsynet registrerer at internrevisjonen ifølge årsrapport for 2019 har vurdert foretakets etterlevelse av egne rutiner og eksterne krav for skadeoppgjørprosessen innenfor bransjene gruppeliv og tingskade i den norske virksomheten. Internrevisor konkluderer med at de eksterne kravene er oppfylt, mens det i etterlevelsen av de interne rutinene er observert enkelte mangler. Finanstilsynet legger til grunn at skadeoppgjørprosessen følges videre opp i 2020 og at kontroll av etterlevelse av foretakets rutiner utvides til å dekke foretakets utenlandsvirksomhet.

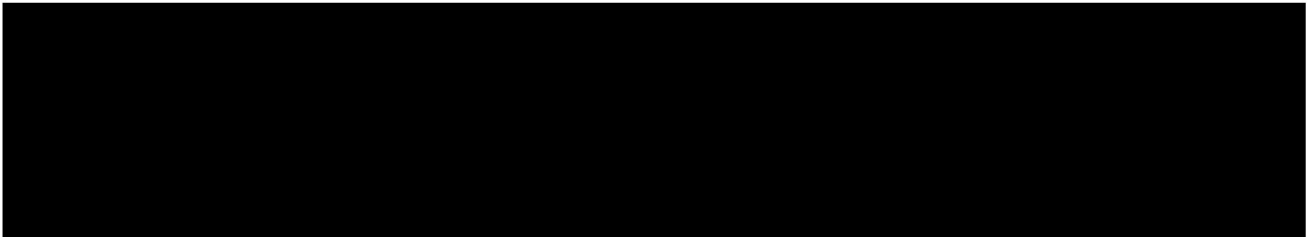
Kompetanse og ressurser

Finanstilsynet registrerte i forbindelse med det stedlige tilsynet at foretakets kompetansesituasjon og nøkkelpersonrisiko ikke hadde blitt vurdert systematisk i alle foretakets virksomhetsområder i foretakets internkontrollrapporter for 2017 og 2018. Samtidig påpekte Finanstilsynet at foretakets kompetanse og kapasitet for styring av enkelte risikokategorier blir vurdert i ORSA-rapporten uten at det fremstår klart på hvilket grunnlag denne vurderingen baserer seg på. Finanstilsynet anbefalte

at foretaket i den årlige internkontrollrapporten gjør en regelmessig kartlegging av kompetanse og ressurser på de ulike områdene, som deretter kan legges til grunn for vurderinger i ORSA.

Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket vil inkludere en vurdering av kompetanse og ressurser på de ulike risikoområder i den årlige internkontrollrapporten, og legger til grunn at slik kartlegging av ressurser og kompetanse vil gjennomføres særskilt for utenlandsvirksomheten.

Avsluttende kommentarer

Finanstilsynet ber om å motta kopi av protokollen fra styremøtet hvor Finanstilsynets merknader blir behandlet. Kopi av dette brevet bes sendt til ekstern revisor.

For Finanstilsynet

Hege Bunkholt Elstrand
seksjonssjef

Natalia Merkina
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.